

Ljubljana, 1. junij 2017

Delovna skupina za predanalitiko**Stalne članice:** mag. Lidija Gobec, Eva Fliser, Greta Štrakl, asist. mag. Alenka France-Štiglic, Timea Tomšič**Priporočilo o vrstnem redu epruvet pri odvzemu venske krvi**

V skladu z ustaljeno laboratorijsko prakso priporočamo, da se pri odvzemu venske krvi vedno upošteva naslednji priporočeni vrstni red epruvet:

1. Epruvete za krvne kulture.
2. Epruvete za preiskave hemostaze.
3. Serumske epruvete (z ali brez aktivatorja koagulacije, z ali brez gela).
4. Epruvete s heparinom (z ali brez gela).
5. EDTA epruvete.
6. Epruvete z inhibitorji glikolize.
7. Druge epruvete (npr. za elemente v sledovih).

Obrazložitev

Zaradi sodobnih materialov in tehnik za odvzem venske krvi se vse pogosteje pojavljajo dvomi o potrebnosti upoštevanja zaporedja odvzetih krvnih vzorcev.

Iz mnogih študij je razvidno, da vrstni red epruvet pri odvzemu venske krvi v idealnih pogoji odvzema ne povzroča kontaminacije vzorcev, ne glede na to, ali za odvzem uporabljamo zaprt sistem ali odvzem izvajamo z brizgo. Prav tako so opisani tudi primeri, ko se kontaminacija vzorca zaradi neustreznega zaporedja epruvet pri odvzemu še vedno pojavlja in vpliva na pravilnost rezultatov laboratorijskih preiskav. Večina napak nastane v primerih težavnega venskega odvzema ali odvzema z ne-vakuumskimi sistemi zaradi direktnega prenosa kontaminanta (aditiva) ali razredčenja z dodatki iz predhodno odvzete epruvete.

Primeri odkritih napak in možnih vplivov še vedno kažejo na potrebo po jasnem, robustnem in standardiziranem priporočilu za postopek venskega odvzema krvi, h kateremu spada tudi upoštevanje zaporedja odvzetih epruvet.

Priporočila so povzeta po priporočilu Delovne skupine za predanalitsko fazo (*WG-PRE, Working Group for the Preanalytical Phase*), ki deluje pri Evropskem združenju za klinično kemijo in laboratorijsko medicino (*EFLM, European Federation for Clinical Chemistry and Laboratory Medicine*) in so objavljena v reviji *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine* (*Clin Chem Lab Med* 2017; 55(1):27-3).